

Supplerende retningslinjer for masteroppgave ved FSH

Godkjent av dekan 14.11.2017

Retningslinjer for masteroppgaven gjelder for masterstudier ved FHS, Høgskulen på Vestlandet (HVL). Ved samarbeid med andre universitet og høyskoler gjelder retningslinjer for masteroppgave ved utdanningsinstitusjonen som tildeler graden.

Masteroppgaven er et selvstendig vitenskapelig arbeid der studenten synliggjør innsikt i aktuell forskning, relevant teori og metoder som har betydning for oppgavens problemstilling. Arbeidet med masteroppgaven skal kvalifisere studenten for forsknings- og utviklingsarbeid. Oppgaven skal reflektere læringsutbyttebeskrivelsene slik de framgår i den enkelte utdannings studieprogram i samsvar med [Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring](#).

Masteroppgaven kan skrives som et samarbeidsprosjekt mellom flere studenter.

Forskningsetikk

Kunnskap om forskningsetikk er viktig i arbeidet med masteroppgaven. Forskning må ikke utsette mennesker for fysisk eller psykisk smerte, og mennesker har rett til integritet og vern mot innsyn i sitt privatliv som omtalt i [Lov om personvern](#) og [Lov om helseforskning](#).

Alle undersøkelser som tar i bruk personopplysninger eller helseopplysninger er meldepliktige og krever godkjenning enten fra Norsk senter for forskningsdata (NSD) eller fra Regional forskningsetisk komite. Studentene må orientere seg om søknadsfrister og påse at prosjektet planlegges i forhold til overholdelse av disse. Veileder har ansvar for å påse at forskningsetiske spørsmål ivaretas gjennom godkjenning av prosjektbeskrivelsen. Videre skal veileder kvalitetssikre søknader eller meldeskjemaer før disse sendes inn til aktuelle godkjenningsinstanser. Det fremgår av [NSD sine nettsider](#) om prosjektet omfattes av meldeplikt.

For mer informasjon se [Retningslinjer om forskningsetikk og datalagring i masteroppgaver](#).

Studenter på masternivå kan delta i større forskningsprosjekt sammen med forskere ved andre utdannings- eller forskningsinstitusjoner. I slike tilfeller må veileder sikre at forskningsprosjektene er forsvarlig klarert, og de nødvendige tillatelser innhentet. Ved forskningssamarbeid er det veileder som inngår kontrakt med andre institusjoner, ikke studenten(e).

Oppgavens innhold og form

Hvert studieprogram har utarbeidet egne læringsutbyttebeskrivelser for masterutdanningen som helhet. Disse læringsutbyttebeskrivelsene er retningsgivende for utforming av masteroppgavene.

Format

Det er mulig å benytte ulike format for akademisk oppgaveskriving som inkluderer eksempelvis: artikkel med kappe, monografi, essay og andre format. Felles for masterutdanningene er at en oppgave inneholder en rekke hovedelement som oftest forekommer i denne rekkefølgen:

- a. HVL sitt forsideark med tittel
- b. Forord

- c. Sammendrag
- d. Innholdsfortegnelse
- e. Oversikt over figurer, tabeller og vedlegg
- f. Forkortelser
- g. Hoveddel
- h. Referanser
- i. Vedlegg

Hvordan hoveddelen bygges opp er avhengig av oppgavens art. Hoveddelen inneholder ofte introduksjon, metode, resultat og diskusjon som avsluttes med oppsummering og konklusjon.

Nedenfor omtales aktuelle oppgaveformater.

Artikkel med kappe

Ved artikkelform skal oppgaven omfatte én artikkel og kappe. Artikkel skal tilfredsstille kravene til publisering i anerkjent og relevant vitenskapelig tidsskrift. I kappen kan man utdype teori, teoretiske perspektiv og vitenskapsteoretisk plassering. Man kan også gi en mer utfyllende metodologisk diskusjon, og eventuelt ta med resultat som ikke fikk plass i artikkelen, men som kan bidra til ytterligere å belyse problemstillingen m.m.

Monografi

En monografi er i motsetning til artikkel med kappe et sammenhengende skriftlig vitenskapelig arbeid delt inn i kapitler.

Essay

Essayet er en mindre regelbundet form enn øvrige sjangre. Essayet har en åpen og resonnerende form, og egner seg derfor til å reflektere, problematisere, prøve ut spørsmål, tanker og argumenter.

Andre format

Andre format kan være en presentasjon på en konferanse, et manuskript, video, film, interaktive media, nettpublisering mm. Studenter som velger andre format må planlegge dette i nært samarbeid med veileder.

Oppgavetyper

Her følger eksempler på noen av oppgavetyperne. Ved alle oppgavetyperne stilles det krav om en systematisk og vitenskapelig tilnærming.

1. Empiriske oppgaver

I en empirisk oppgave samles det inn datamateriale med formål om å oppnå ny kunnskap. Dette kan dreie seg om å beskrive, forklare eller forstå et fenomen. Datamaterialet i en empirisk oppgave kan samles inn på ulike måter avhengig av forskningsmessig tilnærming (kvalitativ og/eller kvantitativ), for eksempel ved å ta i bruk data fra eksisterende databaser (kvalitetsregistre, pasientjournaler, dokumentanalyser mm.) eller ved å innhente data direkte fra personer ved spørreskjemaer, intervjuer eller observasjon.

2. Kvalitetsforbedring- og evalueringsprosjekter

Et kvalitetsforbedringsprosjekt har som formål å sikre kvaliteten på tjenester. Dette kan for eksempel være en klinisk audit. Evalueringsprosjekt har som formål å evaluere tiltak, program, samarbeid, organisasjon og arbeidsmåter mm., med hensyn til evaluering av prosess, resultat og kostnader.

3. Innovasjonsprosjekter og utviklingsarbeid

Innovasjonsprosjekt eller utviklingsarbeid kan være å frambringe ny teknologi, nye produkt og nye arbeidsprosesser med formål om endring eller verdiskaping. Dette er prosjekt som vanligvis vil omfatte en vurdering av arbeidet som er gjennomført.

4. Fagprosedyrer

Masteroppgaven kan være en kunnskapsbasert fagprosedyre/arbeidsmetode der formålet er å utvikle en fagprosedyre/arbeidsmetode innen eget fagfelt, eller tilpasse en eksisterende retningslinje for fagprosedyre/arbeidsmetode til egen kontekst.

5. Teoretiske oppgaver

I motsetning til ved empiriske oppgaver, kan masteroppgaven også gjennomføres som en ren teoretisk studie. Dette kan for eksempel være en systematisk oversikt. Andre typer teoretiske studier kan være historiske eller filosofiske oppgaver. Noen teoretiske studier kan eventuelt også inkludere en begrenset empirisk undersøkelse.

Bruk av kilder, utforming og tekniske kriterier

Det stilles strenge krav til etterrettelighet og eksplisitte henvisninger til de kildene man anvender i oppgaven, jfr. [Retningslinjer for behandling av fusk](#). Gjennom korrekt sitering skal det komme tydelig fram hva som er hentet fra andres arbeid og hva som er egne bidrag.

Kildekritikk er en viktig del av arbeidet med oppgavens teoretiske grunnlag, og for diskusjon av eget arbeid opp mot andres forskningsarbeid. I oppgaven skal man bruke originalkilder og systematiske oversikter, men unntaksvis kan sekundærkilder anvendes. Ved bruk av sekundærkilder skal dette gå klart fram.

Oppgaven skal ellers følge de krav som framkommer i [Tekniske retningslinjer for oppgaveskriving](#). Krav til språk kan du lese mer om på HVL sin nettside om [hjemmeeksamen og oppgaveskriving](#).

For mer detaljer se emnebeskrivelsen i den enkelte utdanning.

Veiledning

Veiledning kan for eksempel gis individuelt, i grupper og i form av seminar. For mer detaljer se emnebeskrivelsen i den enkelte utdanning. Det kan søkes om utvidet veiledningstid ut fra dokumenterte begrunnelser. Søknad om utvidet veiledningstid sendes studieprogramansvarlig. Studenten har selv plikt til å ta kontakt med veileder, avtale veiledning og opprette veilederkontrakt.

Skjema for [avtale om veiledning](#) fylles ut av student og sendes studieprogramansvarlig så tidlig som mulig etter forventet oppstart på masteroppgaven. Avtalen skal signeres av veileder og eventuelle medveiledere.

Samskriving

Når flere studenter samarbeider om en masteroppgave må det eksplisitt oppgis hvilken rolle (hovedansvar/medansvar) den enkelte har hatt i forhold til de forskjellige deler i oppgaven (ide, datainnsamling, skriving av de forskjellige kapitler).

Vurdering av oppgaven

Masteroppgavene vurderes av en kommisjon som består av en ekstern og en intern sensor. Veileder er ikke del av kommisjonen. Oppgaven skal reflektere læringsutbyttebeskrivelsene som ligger i den enkelte utdanning. Karakterer skal gis innenfor de etablerte nasjonale retningslinjene for universiteter og høyskoler som bestemt i [Universitetsloven §3.9](#). Det brukes en gradert skala fra A til E for bestått og F for ikke bestått.

Vurderingskriterier

Ved bedømmelsen av skriftlige masteroppgaver vil det i den grad det er relevant bli lagt vekt på følgende:

Generelt

- Originalitet, kreativitet og vitenskapelig betydning
- Temaets relevans for utdanningens kjerneområde
- Veloverveid metodevalg - dette gjelder både kvalitative og kvantitative sider
- Bruk av relevant forskningslitteratur som viser god kunnskap om temaet
- Klarhet og presisjon, god flyt og godt språk
- Oppfyller formelle krav til struktur

Spesifikt

- Er sammendraget tilfredsstillende
- Gjøres det rede for valg av tema
- Gjøres det rede for eksisterende forskning
- Identifiserer kandidaten et kunnskapshull
- Er hensikt og problemstilling(er) klart formulert
- Er problemstillingen relevant
- Er valg av design og/eller forskningsmetode tydelig og klart gjort rede for
- Er datainnsamlingsmetoder tydelig og klart gjort rede for
- Er analysestrategier tydelig og klart gjort rede for
- Er etiske aspekter gjort rede for
- Er resultatene dekkende i forhold til hensikt og problemstilling(er)
- Er tabeller og figurer oversiktlig og selvforklarende
- Er resultatene presentert i samsvar med det som er vanlig for valgt type studie og metode
- Er diskusjonen logisk og systematisk
- Er metodediskusjonen reflekterende (styrker /svakheter)
- Er resultatene diskutert opp mot relevant litteratur
- Er konsekvenser for praksis løftet frem
- Besvarer konklusjonen studiens hensikt og problemstilling

Det tas forbehold om at vurderingskriteriene må avpasses de ulike oppgavetyperne.

Kommisjonen vil også være oppmerksom på om oppgaven er besvart innenfor etiske retningslinjer, og det forutsettes at studenten har gjort seg kjent med aktuelle lovverk, retningslinjer og forskrifter. [Universitets- og høyskoleloven](#) §§ 4-7 og 4-8 gir regler om fusk og forsøk på fusk, og reaksjonen kan være annullering av eksamen og utestenging i inntil ett år. I forskrift om studium og eksamen ved [Høgskulen på Vestlandet, kapittel 10](#) er det å anse som fusk eller forsøk på fusk å presentere andres arbeid som sitt eget (plagiat).

Publisering

Alle oppgaver som er bestått, kan legges ut i BORA. Studenten bestemmer om oppgaven skal legges ut i BORA eller ikke. For å få publisert oppgaven i [HVL Open](#) kan studenten krysse av for publisering når han eller hun leverer oppgaven i WISEflow. Mer informasjon om avtalevilkår ved publisering finner du på HVL sin nettside om [publisering av oppgaver](#).

Opphavsrett

Studenten har opphavsrett til oppgaven. Veileder har ansvar for at avtalen om eierskap av data er diskutert og avtalt før arbeidet med masteroppgaven starter opp. Dette inkluderer også samarbeid om data etter at masteroppgaven er levert.